

MỘT SỐ GIẢI PHÁP NÂNG CAO HIỆU QUẢ CÔNG TÁC TUYÊN TRUYỀN MIỆNG Ở ĐẢNG BỘ TỈNH ĐỒNG THÁP HIỆN NAY

• Lương Thanh Tân^(*), Nguyễn Minh Phú^(**)

Tóm tắt

Trên cơ sở phân tích, đánh giá thực trạng công tác tuyên truyền miệng ở Đảng bộ tỉnh Đồng Tháp trước và sau khi thực hiện Chỉ thị số 17-CT/TW của Ban Bí thư Trung ương Đảng “Về tiếp tục đổi mới và nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác tuyên truyền miệng trong tình hình mới”, bài báo đề xuất một số giải pháp cơ bản nhằm nâng cao hiệu quả công tác tuyên truyền miệng ở Đảng bộ tỉnh Đồng Tháp giai đoạn hiện nay.

Từ khóa: Công tác tuyên truyền miệng, báo cáo viên, nâng cao hiệu quả, công tác tuyên truyền.

1. Đặt vấn đề

Bên cạnh những kết quả đạt được, thời gian qua, công tác tuyên truyền miệng và hoạt động của đội ngũ báo cáo viên, tuyên truyền viên ở Đảng bộ tỉnh Đồng Tháp vẫn còn những hạn chế, bất cập, nhất là ở cơ sở. Một số cấp ủy và ban tuyên giáo cơ sở chưa nhận thức đầy đủ ý nghĩa, tầm quan trọng của công tác tuyên truyền miệng; chưa đầu tư đúng mức việc xây dựng lực lượng, đổi mới nội dung, phương thức hoạt động của đội ngũ báo cáo viên, tuyên truyền viên.

Trong hoạt động thực tiễn đã có một số đảng viên thiếu tích cực tham gia tuyên truyền các chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước tới quần chúng nhân dân. Nhiều hoạt động còn nặng tính hình thức, ít chú trọng trao đổi, đối thoại trực tiếp với cán bộ, đảng viên và nhân dân. Lực lượng báo cáo viên, tuyên truyền viên đông nhưng chất lượng còn nhiều hạn chế, năng lực chưa đáp ứng yêu cầu thực tiễn cuộc sống đặt ra.

Xuất phát từ vấn đề trên, bài viết nêu lên một số mặt làm được và hạn chế, yếu kém trong công tác tuyên truyền miệng, qua đó đề xuất những giải pháp cơ bản nhằm nâng cao hiệu quả công tác tuyên truyền miệng có tính khả thi ở Đảng bộ tỉnh Đồng Tháp hiện nay.

2. Tuyên truyền miệng và vị trí, vai trò của tuyên truyền miệng

2.1. Khái niệm

Tuyên truyền miệng là phương thức tuyên truyền được tiến hành chủ yếu bằng lời nói trong

giao tiếp trực tiếp giữa người nói với người nghe nhằm nâng cao nhận thức, củng cố niềm tin, cổ vũ tính tích cực hành động của người nghe để đạt được mục đích của nhà tuyên truyền đề ra.

2.2. Vị trí và vai trò của tuyên truyền miệng

Tuyên truyền miệng là một loại hình đặc biệt để tiến hành công tác tư tưởng, là một nghệ thuật - nghệ thuật tác động của người nói (nhà tuyên truyền) đối với người nghe (đối tượng tuyên truyền). Nó là một bộ phận có vị trí hết sức quan trọng trong công tác tư tưởng của Đảng. Chủ tịch Hồ Chí Minh dạy rằng: “Tuyên truyền là đem một việc gì nói cho dân hiểu, dân nhớ, dân theo, dân làm. Nếu không đạt mục tiêu đó, là tuyên truyền thất bại” [4, tr. 167]. Người nói: “Người tuyên truyền bao giờ cũng tự hỏi: Viết cho ai xem? Nói cho ai nghe? Nếu không vậy, thì cũng như cố ý không muốn cho người ta nghe, không muốn cho người ta xem” [4, tr. 167]. Do mục đích, yêu cầu của công tác tuyên truyền miệng, nhất là tính chính xác và sức lay động, lan tỏa đối với dân chúng nên Hồ Chí Minh đòi hỏi cán bộ tuyên truyền “Phải biết cách nói. Nói thì phải giản đơn, rõ ràng, thiết thực. Phải có đầu, có đuôi, sao cho ai cũng hiểu, nhớ được” [4, tr. 167].

Tuyên truyền miệng là kênh thông tin chủ yếu, chính thông nhằm giáo dục, phổ biến, quán triệt mọi chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước; thông báo kịp thời, có định hướng các vấn đề thời sự quan trọng trong nước, quốc tế, vấn đề nóng bỏng mà dư luận quan tâm. Nhờ đó, tạo ra sự thống nhất về nhận thức, tư tưởng trong Đảng, trong xã hội; củng cố niềm tin, cổ vũ các phong trào hành động cách mạng, thực

(*) Trường Đại học Đồng Tháp.

(**) Ban Tuyên giáo Tỉnh ủy Đồng Tháp.

hiện thắng lợi các nghị quyết, chỉ thị của Đảng và kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội của Nhà nước.

Tuyên truyền miệng qua giao tiếp trực tiếp với quần chúng nhân dân, nắm bắt được thực trạng nhận thức, thái độ của nhân dân đối với chủ trương, đường lối, chính sách, nắm được tâm tư, nguyện vọng, nhu cầu, lợi ích của họ. Vì vậy, tuyên truyền miệng có vai trò như sợi dây nối liền giữa Đảng với quần chúng, Nhà nước với công dân, Trung ương, địa phương với cơ sở.

Tuyên truyền miệng còn là phương tiện hiệu quả để đấu tranh chống âm mưu “tự diễn biến”, “tự chuyển hoá” trong nội bộ Đảng, những thủ đoạn “diễn biến hòa bình” của các thế lực thù địch; đấu tranh, phê phán những quan điểm sai trái, lệch lạc nhằm bảo vệ nền tảng tư tưởng, bảo vệ Đảng, bảo vệ chế độ, sự nghiệp đổi mới, nền văn hóa, bảo vệ nhân dân; giữ vững ổn định chính trị, trật tự an toàn xã hội, góp phần đảm bảo vững chắc an ninh - quốc phòng trong điều kiện bùng nổ thông tin toàn cầu và hội nhập kinh tế quốc tế hiện nay. Tuyên truyền miệng có khả năng đưa được những thông tin nội bộ đến các đối tượng cần tuyên truyền mà các phương tiện thông tin đại chúng không được phép thực hiện. Trong điều kiện bùng nổ thông tin hiện nay, tuyên truyền miệng góp phần tích cực trong việc định hướng, giải thích, phân tích thông tin để quần chúng nhân dân hiểu rõ đâu là thông tin chính thức, chính thống, trên cơ sở đó, định hướng dư luận xã hội, tạo sự thống nhất về chính trị, tư tưởng trong Đảng và sự đồng thuận trong xã hội.

3. Thực trạng công tác tuyên truyền miệng ở Đảng bộ tỉnh Đồng Tháp

Đảng bộ tỉnh Đồng Tháp luôn đề cao vai trò, vị trí và tầm quan trọng của công tác tuyên truyền miệng trong lãnh đạo, chỉ đạo, triển khai, quán triệt, học tập và tổ chức thực hiện các chỉ thị, nghị quyết của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, góp phần nâng cao nhận thức, củng cố niềm tin, cổ vũ tinh tích cực hành động của toàn Đảng, toàn dân, toàn quân, thực hiện thắng lợi các nhiệm vụ chính trị đã đề ra. Qua hơn 8 năm triển khai thực hiện, hầu hết các huyện ủy, thị ủy, thành ủy, đảng ủy trực thuộc Tỉnh ủy đã triển khai thực hiện nghiêm túc Chỉ thị số 17-CT/TW của Ban Bí thư Trung ương Đảng khoá X, góp phần nâng cao nhận thức về vị trí, vai trò, tầm quan trọng của công tác tuyên truyền

miệng đối với từng đơn vị, địa phương trong Tỉnh.

Công tác tuyên truyền miệng và hoạt động của đội ngũ báo cáo viên, tuyên truyền viên các cấp trong Tỉnh trở thành lực lượng xung kích của cấp uỷ trong công tác tuyên truyền; kịp thời định hướng dư luận xã hội, phản bác các thông tin sai trái, thù địch, tạo sự thống nhất về nhận thức, tư tưởng trong Đảng và sự đồng thuận trong toàn xã hội.

Đội ngũ báo cáo viên, tuyên truyền viên các cấp trong Tỉnh đã tích cực học tập, nâng cao trình độ và kỹ năng tuyên truyền miệng, thể hiện quyết tâm đổi mới nội dung, hình thức tuyên truyền đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ công tác tư tưởng trong tình hình mới. Đa số báo cáo viên, tuyên truyền viên nhiệt tình trong công tác, thường xuyên tham gia tập huấn, bồi dưỡng, đào tạo để nâng cao trình độ lý luận chính trị và chuyên môn nghiệp vụ. Tích cực cung cấp, định hướng thông tin về đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, nhiệm vụ chính trị của đơn vị, địa phương đến cán bộ, đảng viên và nhân dân theo đúng quy định, kế hoạch của cấp uỷ. Tù từng đối tượng, báo cáo viên, tuyên truyền viên có phương pháp tuyên truyền phù hợp với từng nội dung, góp phần nâng cao nhận thức, củng cố niềm tin, cổ vũ tinh tích cực hành động của cán bộ, đảng viên và các tầng lớp nhân dân, thực hiện thắng lợi các mục tiêu, nhiệm vụ chính trị đã đề ra.

Tuy nhiên, từ thực tiễn công tác tuyên truyền miệng và hoạt động của đội ngũ báo cáo viên, tuyên truyền viên ở Đảng bộ tỉnh Đồng Tháp, so sánh kết quả đạt được với yêu cầu, nhiệm vụ chính trị cho thấy, bên cạnh những mặt đạt được, công tác tuyên truyền miệng vẫn còn một số hạn chế, yếu kém sau:

- Một số cấp uỷ chưa quan tâm đúng mức việc lãnh đạo, chỉ đạo công tác tuyên truyền miệng; thiếu quan tâm kiểm tra, đôn đốc, đánh giá chất lượng, bồi dưỡng nghiệp vụ, tạo thuận lợi về phương tiện, kinh phí cho đội ngũ báo cáo viên, tuyên truyền viên hoạt động; thậm chí có nơi còn “khoán trắng” công tác tuyên truyền miệng cho cơ quan Ban Tuyên giáo cùng cấp.

- Việc cung cấp thông tin định kỳ và trang bị tài liệu, sách, báo... cho báo cáo viên, tuyên truyền viên chưa kịp thời, chưa đầy đủ, nhất là Báo Nhân dân và Báo Đồng Tháp; một số nơi chưa quan tâm tổ chức hội thi báo cáo viên, tuyên truyền viên,

giảng viên kiêm chức nhằm nâng cao chất lượng hoạt động của các đội ngũ này để phục vụ tốt công tác thông tin, tuyên truyền.

- Một bộ phận không nhỏ cán bộ chủ chốt cấp ủy, chính quyền ngại tiếp xúc, đối thoại với nhân dân trong công tác tuyên truyền miệng.

- Chất lượng và hiệu quả hoạt động của đội ngũ báo cáo viên, tuyên truyền viên chưa đều; chưa theo kịp sự chuyển biến về nhận thức của nhân dân nên tuyên truyền chưa sắc bén, thiếu sức thuyết phục, chưa đáp ứng đầy đủ đòi hỏi về thông tin của nhân dân trong tình hình mới.

- Phương pháp tuyên truyền miệng còn nặng tuyên truyền một chiều, ít chú trọng trao đổi, đối thoại trực tiếp với cán bộ, đảng viên và nhân dân. Công tác nắm bắt, định hướng dư luận xã hội còn yếu, nhiều nơi còn bỏ ngõ, nhất là cấp xã, phường, thị trấn.

Nguyên nhân của hạn chế, yếu kém: Sự lãnh đạo, chỉ đạo của một số cấp ủy đảng cơ sở về công tác tuyên truyền miệng, nhất là lãnh đạo hoạt động của đội ngũ báo cáo viên, tuyên truyền viên chưa sâu sát, chưa triệt để. Cán bộ tham gia công tác tuyên truyền miệng chưa đáp ứng yêu cầu về số lượng và chất lượng, chưa có sự phối hợp chặt chẽ giữa các lực lượng này. Đội ngũ báo cáo viên, tuyên truyền viên chưa nắm bắt sát tâm tư, nguyện vọng của đối tượng cần tuyên truyền; chưa thật sự gần dân, hiểu dân.

Từ thực trạng trên, chúng tôi cho rằng, công tác tuyên truyền miệng ở Đảng bộ tỉnh Đồng Tháp cần tiếp tục đổi mới về nội dung, hình thức, phương pháp theo hướng bám sát thực tiễn, sát đối tượng, có trọng tâm, trọng điểm; nâng cao năng lực nghiên cứu, tham mưu, chỉ đạo, kiểm tra và tính chiến đấu của công tác tư tưởng - văn hóa, tạo ra sự thống nhất về ý chí, hành động trong toàn Đảng bộ và sự đồng thuận của nhân dân trong Tỉnh.

4. Một số giải pháp cơ bản nhằm nâng cao hiệu quả công tác tuyên truyền miệng ở Đảng bộ tỉnh Đồng Tháp hiện nay

4.1. Tăng cường sự lãnh đạo, chỉ đạo của các cấp ủy đảng và sự quản lý của Ban Tuyên giáo các cấp đối với công tác tuyên truyền miệng

4.1.1. Tăng cường sự lãnh đạo, chỉ đạo của các cấp ủy đảng đối với công tác tuyên truyền miệng

Sự lãnh đạo, chỉ đạo của các cấp ủy đảng đối

với công tác tuyên truyền miệng, nhất là ở cấp cơ sở không chỉ dừng lại ở vấn đề quán triệt sâu sắc quan điểm, đường lối của Đảng mà còn là sự theo dõi, kiểm tra thường xuyên việc thực hiện ở cơ sở để có sự điều chỉnh kịp thời. Với phương châm “Toàn Đảng làm công tác tư tưởng”, các cấp ủy, chính quyền và cán bộ, đảng viên phải làm tốt công tác tuyên truyền miệng ở mọi lúc, mọi nơi, với mọi đối tượng. Các cấp ủy đảng cần tăng cường lãnh đạo, chỉ đạo tốt việc xây dựng và tổ chức hoạt động của đội ngũ báo cáo viên, tuyên truyền viên. Đây là việc thực hiện nhất quán quan điểm của Đảng, vì đội ngũ báo cáo viên, tuyên truyền viên là đội ngũ tuyên truyền miệng có tổ chức, do cấp ủy đảng lựa chọn và quyết định, là công cụ quan trọng hàng đầu trong việc trực tiếp tuyên truyền, giáo dục đường lối, chủ trương của Đảng, truyền đạt quan điểm, chỉ thị, nghị quyết của Đảng tới cán bộ, đảng viên và quần chúng nhân dân.

Tăng cường vai trò lãnh đạo của cấp ủy đảng trong việc xây dựng và ban hành quy chế hoạt động của báo cáo viên, tuyên truyền viên của cấp ủy, trong đó, quy định rõ vị trí, vai trò, chức năng, nhiệm vụ, tiêu chuẩn, chế độ chính sách và quyền hạn của đội ngũ báo cáo viên, tuyên truyền viên để đội ngũ này dựa vào quy chế, tổ chức hoạt động thống nhất.

Quán triệt, nâng cao nhận thức của các cấp ủy đảng cơ sở, trước hết là đồng chí bí thư cấp ủy, thủ trưởng cơ quan, đơn vị trực thuộc về vị trí, vai trò, ưu thế và tầm quan trọng của công tác tuyên truyền miệng đối với công tác giáo dục chính trị tư tưởng ngay trong nội bộ Đảng và trong nhân dân. Để thực hiện tốt phương châm này, trước hết, phải đổi mới và không ngừng nâng cao nhận thức của cấp ủy và thủ trưởng cơ quan, đơn vị ở cơ sở về vị trí, vai trò, ưu thế và tầm quan trọng của công tác tuyên truyền miệng.

Trong Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ X của Đảng, khi đề cập đến vấn đề phương hướng, nhiệm vụ và giải pháp xây dựng Đảng, Đảng ta đã nhận định về nhiệm vụ của Đảng khi làm công tác tư tưởng: “Củng cố, nâng cao chất lượng các cơ quan chuyên ngành về công tác tư tưởng, lý luận. Tăng cường số lượng, chất lượng đội ngũ cán bộ tư tưởng, lý luận, nhất là cán bộ chủ chốt. Tiến hành đồng bộ công tác tư tưởng, công

tác lý luận, gắn với công tác tổ chức - cán bộ và phát triển kinh tế; chống sự suy thoái về tư tưởng, chính trị, đạo đức, lối sống. Kiên quyết đấu tranh bảo vệ đường lối, quan điểm của Đảng; phê phán, bác bỏ các quan điểm sai trái, thù địch” [3, tr. 131].

Để làm tốt công tác tư tưởng, các cấp ủy đảng, chính quyền và đội ngũ báo cáo viên, tuyên truyền viên phải bám sát thực tiễn, lắng nghe tâm sự, nguyện vọng, những vướng mắc của cán bộ, đảng viên và nhân dân để giải quyết sát thực, kịp thời đấu tranh khắc phục những biểu hiện phai nhạt lý tưởng, cơ hội, chạy theo lợi ích cá nhân.

4.1.2. Tăng cường sự hướng dẫn, quản lý của Ban Tuyên giáo các cấp đối với công tác tuyên truyền miệng

Ban Tuyên giáo là cơ quan tham mưu giúp cấp ủy trong việc tổ chức, hướng dẫn, quản lý, điều hành công tác tuyên truyền miệng và hoạt động của đội ngũ báo cáo viên, tuyên truyền viên. Để triển khai thực hiện tốt công tác tuyên truyền miệng và quản lý hiệu quả hoạt động của đội ngũ này, Ban Tuyên giáo các cấp trong Tỉnh cần triển khai thực hiện tốt các nhiệm vụ sau:

Thứ nhất: Lựa chọn, đề xuất với cấp ủy cùng cấp ra quyết định thành lập và công nhận đội ngũ báo cáo viên, tuyên truyền viên của cấp mình.

Thứ hai: Dựa trên Quy chế hoạt động của báo cáo viên do Ban Tuyên giáo Trung ương ban hành, tham mưu cấp ủy ban hành quy chế hoạt động của báo cáo viên, tuyên truyền viên ở đơn vị, địa phương. Xây dựng và hướng dẫn hoạt động của đội ngũ báo cáo viên, tuyên truyền viên ở cơ sở.

Thứ ba: Trực tiếp giúp cấp ủy chỉ đạo và quản lý hoạt động tuyên truyền miệng của đội ngũ báo cáo viên, tuyên truyền viên; cung cấp các trang thiết bị; đảm bảo các cơ chế, chính sách đối với báo cáo viên, tuyên truyền viên.

Thứ tư: Tổ chức khảo sát nhu cầu thông tin của báo cáo viên, tuyên truyền viên và chủ động xây dựng kế hoạch tổ chức hội nghị báo cáo viên ngay từ đầu năm. Định kỳ mỗi tháng, dựa vào định hướng thông tin của cấp trên và căn cứ tình hình thực tế của đơn vị, địa phương, tham mưu giúp cấp ủy tổ chức hội nghị báo cáo viên cung cấp thông tin, định hướng nội dung tuyên truyền cho đội ngũ báo cáo viên, tuyên truyền viên cơ sở.

Thứ năm: Hàng năm, tham mưu cấp ủy tổ

chức các lớp bồi dưỡng chuyên môn, nghiệp vụ cho đội ngũ báo cáo viên, tuyên truyền viên về kỹ năng tuyên truyền miệng, kỹ năng nắm bắt, định hướng dư luận xã hội, công tác khoa giáo, báo chí, văn hoá - văn nghệ, lý luận chính trị và lịch sử Đảng... Định kỳ hàng năm hoặc 05 năm tổ chức ít nhất một hội thi báo cáo viên, tuyên truyền viên giỏi để tìm hiểu nội dung các chỉ thị, nghị quyết của Đảng, các nhiệm vụ chính trị trọng tâm của Tỉnh và địa phương.

Thứ sáu: Thường xuyên theo dõi, kiểm tra, giám sát hoạt động của đội ngũ báo cáo viên, tuyên truyền viên, nhất là trên địa bàn mình phụ trách. Định kỳ hàng quý, 6 tháng, cuối năm, cuối nhiệm kỳ tổ chức đánh giá chất lượng hoạt động của đội ngũ báo cáo viên, tuyên truyền viên; tổ chức các hội nghị sơ kết, tổng kết, hội nghị báo cáo viên, tuyên truyền viên giỏi; khen thưởng, động viên kịp thời các báo cáo viên, tuyên truyền viên có thành tích xuất sắc; rút kinh nghiệm và báo cáo với cấp ủy thay thế những báo cáo viên, tuyên truyền viên không hoàn thành nhiệm vụ.

Thứ bảy: Thường xuyên cung cấp, làm sáng tỏ những vấn đề cán bộ, đảng viên và nhân dân quan tâm như: tình hình khu vực và thế giới, tình hình trong nước và địa phương, chủ trương của Đảng và Nhà nước về bảo vệ chủ quyền toàn vẹn lãnh thổ của Tổ quốc, nhất là tình hình Biển Đông trong thời gian gần đây; công tác xây dựng và chỉnh đốn Đảng, công tác phòng, chống tham nhũng, lãng phí, quan liêu và các nhiệm vụ chính trị trọng tâm khác.

4.2. Đổi mới nội dung và phương thức hoạt động của công tác tuyên truyền miệng

4.2.1. Đổi mới nội dung công tác tuyên truyền miệng

Một là, xây dựng nội dung tuyên truyền miệng trước hết phải dựa vào các văn kiện, nghị quyết, các chủ trương, chính sách lớn của Đảng và Nhà nước. Kết hợp trực tiếp với các chỉ thị, nghị quyết của Tỉnh ủy, các huyện ủy, thị ủy, thành ủy, đảng ủy trực thuộc Tỉnh ủy và đảng ủy các xã, phường, thị trấn; dựa trên cơ sở đặc điểm tình hình của đơn vị, địa phương; bám sát các sự kiện chính trị quan trọng trong nước và quốc tế gắn với các thời điểm lịch sử và các sự kiện đột xuất, coi đây là nội dung “đầu vào” rất quan trọng đối với báo cáo viên, tuyên

truyền viên cần được giữ vững và duy trì thành nền nếp ổn định, thường xuyên.

Hai là, nội dung tuyên truyền phải đảm bảo tính toàn diện, đa dạng, phong phú. Tính tổng hợp, sự phong phú, đa dạng của nội dung tuyên truyền miệng xuất phát từ yêu cầu giáo dục tư tưởng toàn diện, gồm: giáo dục thế giới quan, giáo dục chính trị - tư tưởng, giáo dục lao động và kinh tế, giáo dục đạo đức và lối sống... cho cán bộ, đảng viên và các tầng lớp nhân dân.

Ba là, trong khi đảm bảo tính cân đối của nội dung thông tin, cần coi trọng việc thông tin về những vấn đề, những chủ trương, chính sách lớn, mới của Đảng và Nhà nước, những sự kiện chính trị quan trọng trong nước và quốc tế, những vấn đề mà xã hội và người nghe quan tâm, những gương người tốt, việc tốt, những điển hình tiên tiến trong sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa. Đặt lên hàng đầu là việc định hướng đúng đắn và kịp thời những thông tin quan trọng để tạo ra sự nhất trí về chính trị, tư tưởng trong toàn xã hội, hình thành tư duy chính trị và sự nhạy bén chính trị cho các đối tượng.

Bốn là, đổi mới nội dung thông tin phải đảm bảo tính thời sự và tính thiết thực của các đề tài tuyên truyền. Khắc phục tình trạng nội dung tuyên truyền chung chung, lý thuyết, xa rời thực tế và không sát với đối tượng. Để làm được điều đó, cần tập trung đi sâu và phân tích lợi ích của từng đối tượng để đáp ứng nhu cầu chính đáng của họ. Quan tâm đến lợi ích kinh tế, văn hóa - xã hội, lấy sự ổn định phát triển bền vững làm nền tảng xây dựng nội dung, có như vậy công tác tuyên truyền miệng mới có khả năng nhận thức đúng đắn để củng cố niềm tin và cổ vũ hành động để quần chúng tin vào Đảng, tin tưởng vào đội ngũ báo cáo viên, tuyên truyền viên.

Năm là, nội dung hoạt động của báo cáo viên, tuyên truyền viên cần phản ánh thông suốt mọi đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước đến từng cá nhân, từng hộ gia đình ở cơ sở, giúp họ nhận thức chính xác, đúng đắn với định hướng đề ra. Từ đó, xây dựng niềm tin, thế giới quan khoa học, cổ vũ tích cực của mỗi cá nhân, khắc phục có hiệu quả tình trạng “đói” và “nhiều” thông tin xảy ra ở cơ sở, nhất là vùng sâu, vùng xa, vùng đồng bào dân tộc, vùng

đồng bào theo đạo.

4.2.2. *Đổi mới phương thức hoạt động của công tác tuyên truyền miệng*

Trong điều kiện hiện nay, đối với Đảng bộ tỉnh Đồng Tháp, việc đổi mới phương thức hoạt động công tác tuyên truyền miệng của đội ngũ báo cáo viên, tuyên truyền viên có thể dựa trên một số nội dung chủ yếu sau:

Thứ nhất, kết hợp chế độ sinh hoạt định kỳ hàng tháng gắn với tổ chức hội nghị luân phiên ở các địa phương, kết hợp thông báo tình hình với trao đổi kinh nghiệm công tác và nắm dư luận xã hội, kết hợp thông tin với cổ vũ phong trào hành động cách mạng. Cần sáng tạo nhiều phương thức hoạt động mới, phù hợp để thông tin với cơ sở, thực hiện quyền được thông tin của đảng viên và các tầng lớp nhân dân. Đặc biệt, chú trọng việc đưa thông tin đến các địa bàn nông thôn, vùng sâu, vùng xa và các địa bàn quan trọng của Tỉnh như: các khu công nghiệp, các khu vực đang triển khai thu hồi đất để xây dựng các dự án phát triển kinh tế - xã hội, công trình giao thông, những nơi tiềm ẩn nguy cơ mất ổn định về chính trị - xã hội.

Thứ hai, đẩy mạnh thông tin hai chiều theo hướng dân chủ hóa và tăng cường đối thoại. Thông qua thông tin phản ánh, phản hồi; thông qua việc trao đổi để nắm bắt tình hình tư tưởng của đối tượng và dư luận xã hội, trên cơ sở đó, xây dựng các căn cứ khoa học và thực tiễn cho việc lựa chọn, đổi mới nội dung và phương pháp. Trong điều kiện dân chủ hóa các lĩnh vực đời sống xã hội hiện nay và trình độ dân trí ngày một cao, cần tăng cường các biện pháp đối thoại và kết hợp hài hòa đối thoại với độc thoại. Những phương pháp đối thoại như tọa đàm, trao đổi, thảo luận, tranh luận, hỏi đáp... là những phương pháp rất phù hợp trong tình hình hiện nay.

Thứ ba, để hoạt động tuyên truyền miệng có kết quả cao, phải kết hợp chặt chẽ hoạt động tuyên truyền miệng với hoạt động của các phương tiện tuyên truyền khác. Trong hoạt động thông tin tuyên truyền có nhiều kênh để chuyển tải thông tin đến cán bộ, đảng viên và nhân dân. Mỗi kênh thông tin đều có những ưu thế và hạn chế nhất định. Nếu biết kết hợp chúng với nhau, bổ sung, hỗ trợ nhau thì sức mạnh của các phương tiện đó sẽ được nâng lên gấp bội. Đồng thời, phương thức kết hợp này sẽ vừa đảm bảo yêu cầu thông tin toàn diện, đa dạng,

nhiều chiều, hấp dẫn nhưng lại được định hướng; vừa đảm bảo thông tin công khai trên diện rộng với thông tin về những vấn đề không thể công khai và trên diện hẹp; vừa tác động vào lý trí, vừa tác động vào tình cảm, phát huy ưu thế và bổ sung bề sâu cho công tác tuyên truyền miệng.

Thứ tư, việc tuyên truyền cần phối hợp thường xuyên trong nội bộ báo cáo viên, tuyên truyền viên và giữa lực lượng này với các lực lượng khác; phối hợp giữa báo cáo viên của các cơ quan Tuyên giáo với các báo cáo viên của các ban, ngành, đoàn thể, tổ chức chính trị - xã hội khác; giữa báo cáo viên chuyên trách với báo cáo viên bán chuyên trách; giữa báo cáo viên do cấp trên quản lý với cấp dưới trực tiếp quản lý; giữa báo cáo viên với tuyên truyền viên. Đó là yêu cầu thực tế đặt ra đòi hỏi phải đổi mới toàn bộ nội dung, phương pháp của báo cáo viên, tuyên truyền viên trong hoạt động tuyên truyền miệng nhằm phát huy hơn nữa hiệu quả công tác tuyên truyền miệng, đảm bảo cho việc đưa thông tin nhanh đến mọi đối tượng, nhất là cán bộ, đảng viên và quần chúng nhân dân ở cơ sở.

4.3. Nâng cao phẩm chất, trình độ, năng lực của đội ngũ báo cáo viên, tuyên truyền viên

4.3.1. Tiêu chuẩn về phẩm chất đạo đức của đội ngũ báo cáo viên, tuyên truyền viên

Đội ngũ báo cáo viên, tuyên truyền viên phải có lập trường chính trị - tư tưởng vững vàng, tuyệt đối trung thành với lý tưởng của Đảng và sự nghiệp cách mạng trong thời kỳ đổi mới. Có tính Đảng, tính chiến đấu, tính tổ chức kỷ luật cao, đặc biệt là kỷ luật phát ngôn. Có tinh thần nhiệt tình, tâm huyết, trách nhiệm cao trong nghề nghiệp, khiêm tốn, giản dị, đạo đức cách mạng trong sáng. Có lối sống hòa nhã, giữ mối quan hệ tốt với quần chúng nhân dân và mọi người xung quanh.

4.3.2. Tiêu chuẩn về trình độ của đội ngũ báo cáo viên, tuyên truyền viên

Một là, cần xác định mặt bằng về trình độ lý luận chính trị của đội ngũ báo cáo viên, tuyên truyền viên ở cơ sở hiện nay là phải từ trung cấp lý luận chính trị trở lên. Đây là cơ sở để người báo cáo viên có sự hiểu biết cơ bản về chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối, quan điểm của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, những đặc điểm về tình hình quốc tế và tình hình trong nước; nắm vững phương pháp luận Mác - Lênin,

phương pháp tuyên truyền cách mạng Hồ Chí Minh để trên cơ sở đó học cách phân tích những sự kiện phức tạp và mâu thuẫn của thời đại hiện nay rõ ràng, dễ hiểu.

Hai là, cần phải nâng cao trình độ văn hóa, bao gồm: kiến thức về khoa học tự nhiên, khoa học xã hội, kinh tế, lịch sử, văn hóa... Nếu người báo cáo viên, tuyên truyền viên nhận thức vấn đề bằng những hiểu biết nông cạn, đánh giá vấn đề chung chung thì dễ bị người nghe phát hiện, khi đó bài nói không đạt kết quả tốt như mong muốn. Vì vậy, báo cáo viên, tuyên truyền viên phải có trình độ chuyên môn nghiệp vụ tuyên truyền nhất định. Phải có phương pháp thu thập, cập nhật nhiều nguồn thông tin, kể cả thông tin chống đối của các thế lực thù địch, nhưng nguồn thông tin đó phải là thông tin chính thống; phải có trình độ tổng hợp và phân tích thông tin, đây là yếu tố quan trọng của người báo cáo viên, tuyên truyền viên; phải biết lựa chọn và xử lý thông tin cho từng đề tài báo cáo; phải có kỹ năng chuẩn bị và trình bày chu đáo giúp thuyết phục người nghe một cách tuyệt đối.

4.3.3. Tiêu chuẩn về năng lực của đội ngũ báo cáo viên, tuyên truyền viên

Đội ngũ báo cáo viên, tuyên truyền viên phải có trình độ giác ngộ chính trị cao, nắm vững lý luận của chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối, chủ trương của Đảng và chính sách, pháp luật của Nhà nước; có khả năng tiếp thu, phân tích, lập luận chặt chẽ, diễn đạt truyền cảm. Nắm vững phương pháp vận động, thuyết phục quần chúng, có khả năng tự chủ trong đối thoại; có trình độ văn hóa cao, am hiểu nhiều lĩnh vực, nắm vững tâm lý học và có phương pháp sư phạm tốt.

Bên cạnh đó, để thực hiện công tác tuyên truyền miệng đạt hiệu quả cao, người báo cáo viên, tuyên truyền viên cần phải đảm bảo các yêu cầu sau:

Thứ nhất, phải gắn lý luận với thực tiễn; gắn nghị quyết với tình hình thực tế, đặc thù của ngành, địa phương, đơn vị; gắn chủ trương với nhiệm vụ cụ thể.

Thứ hai, phải gắn nội dung cần truyền đạt với từng đối tượng cụ thể. Để đạt được khả năng tiếp cận và thỏa mãn nhu cầu nhận thức, cần tăng cường phương pháp đối thoại, gợi mở, nêu vấn đề trao đổi, thảo luận, quan tâm giải quyết những mắc mứu cụ thể về nhận thức nhằm nâng cao nhận thức chính

trị - tư tưởng của người học khi tiếp cận các chỉ thị, nghị quyết của Đảng, đặc biệt đối với những nội dung, quan điểm mang tính lý luận.

Thứ ba, phải gắn chặt việc tiếp thu cái mới với đấu tranh chống nhận thức, quan điểm sai trái, tiêu cực; đề cao nhân tố mới, điển hình tiên tiến trong cuộc sống.

Để đạt được những yêu cầu trên, người báo cáo viên, tuyên truyền viên phải nắm chắc những nội dung cơ bản của nghị quyết, có trình độ am hiểu sâu rộng vấn đề mình trình bày cả về cơ sở lý luận và thực tiễn; chuẩn bị kỹ đề cương, coi trọng việc nghiên cứu trước các văn kiện, tài liệu tham khảo... là cơ sở để truyền đạt đúng, trúng, hay và đầy đủ, mang tính thuyết phục, giúp người nghe dễ hiểu, nâng cao nhận thức, tạo niềm tin và quyết tâm tham gia các phong trào hành động cách mạng thiết thực ở từng ngành, tổ chức chính trị - xã hội và các đơn vị ở cơ sở.

4.4. Hiện đại hóa cơ sở vật chất, phương tiện kỹ thuật và trang thiết bị hoạt động của đội ngũ báo cáo viên, tuyên truyền viên

Đối với công tác tư tưởng nói chung và công tác tuyên truyền miệng nói riêng, yếu tố phương tiện kỹ thuật, trang thiết bị tuy không đóng vai trò quyết định nhưng cũng góp phần không nhỏ vào chất lượng và hiệu quả công tác tuyên truyền miệng. Nhất là trong điều kiện hiện nay, khi xã hội ngày càng phát triển, đời sống của nhân dân được nâng cao, kéo theo trình độ mặt bằng dân trí cũng tăng lên thì việc áp dụng các phương tiện kỹ thuật sẽ hỗ trợ rất lớn cho công tác tuyên truyền miệng của báo cáo viên, tuyên truyền viên.

Những phương tiện hỗ trợ có thể làm tăng sức thuyết phục của bài phát biểu miệng, tăng hiệu quả tuyên truyền miệng. Vì vậy, để nâng cao hiệu quả công tác tuyên truyền miệng thì một giải pháp quan trọng đó là: Đảng và Nhà nước ta cần có sự quan tâm, đầu tư thỏa đáng, tăng cường trang bị cơ sở vật chất, phương tiện kỹ thuật hỗ trợ cho công tác tuyên truyền miệng như hội trường, ánh sáng, máy vi tính, máy ghi âm, máy chiếu, hệ thống âm thanh... Hiện nay, những yếu tố này đã từng bước được đầu tư, song cả số lượng và chất lượng vẫn còn những hạn chế nhất định, nhất là việc đầu tư kinh phí mua trang thiết bị lắp đặt hệ thống truyền hình trực tuyến từ cấp huyện xuống xã, phường, thị trấn.

Hiện nay, khi các phương tiện hiện đại ngày càng phát triển, máy chiếu là một công cụ hỗ trợ rất đắc lực cho người báo cáo viên, tuyên truyền viên. Nó có thể giúp người báo cáo viên, tuyên truyền viên tăng thêm sức thuyết phục của bài nói bằng các hình ảnh minh họa thêm sinh động, phong phú và cụ thể hơn.

4.5. Thực hiện đầy đủ các chế độ chính sách đối với đội ngũ báo cáo viên, tuyên truyền viên hoàn thành nhiệm vụ

Nhiều năm nay, các cấp, các ngành và các địa phương trong Tỉnh đã rất quan tâm đến việc thực hiện chế độ, chính sách cho đội ngũ báo cáo viên, tuyên truyền viên nhưng sự chuyển biến trong thực tế chưa nhiều. Báo cáo viên, tuyên truyền viên không có chế độ phụ cấp trách nhiệm mà chỉ được chi bồi dưỡng khi tham gia báo cáo chuyên đề và triển khai chỉ thị, nghị quyết của Đảng theo Thông tư số: 51/2008/TT-BTC của Bộ Tài chính quy định về mức bồi dưỡng cho báo cáo viên.

Việc thực hiện chế độ phụ cấp trách nhiệm đối với báo cáo viên các cấp theo Thông báo số 13-TB/TW của Bộ Chính trị khoá XI chỉ dành cho đội ngũ báo cáo viên và lãnh đạo các cấp. Trong khi đó, đội ngũ cán bộ tuyên giáo cấp xã, phường, thị trấn và đội ngũ tuyên truyền viên là lực lượng xung kích và rất tích cực trong công tác thông tin tuyên truyền, vận động, thuyết phục, hướng dẫn quá trình triển khai thực hiện các nhiệm vụ chính trị ở cấp cơ sở, nhưng chưa được hưởng chế độ phụ cấp như đội ngũ báo cáo viên.

Đề động viên, khích lệ tinh thần tích cực hoạt động của đội ngũ này, thiết nghĩ Đảng và Nhà nước cần quan tâm thực hiện đầy đủ các chế độ, chính sách và mức phụ cấp trách nhiệm đối với đội ngũ cán bộ tuyên giáo cấp xã, phường, thị trấn và lực lượng tuyên truyền viên ở cơ sở phù hợp với yêu cầu công tác để có thể động viên, thu hút được những người tâm huyết và thật sự có năng lực làm tốt công tác tuyên truyền miệng.

4.6. Tăng cường công tác kiểm tra, giám sát hoạt động tuyên truyền miệng của đội ngũ báo cáo viên, tuyên truyền viên

Công tác kiểm tra, giám sát hoạt động tuyên truyền miệng của đội ngũ báo cáo viên, tuyên truyền viên cần tập trung vào các nội dung chủ yếu sau:

- Kiểm tra, giám sát vai trò, trách nhiệm của các cấp uỷ đảng, nhất là người đứng đầu cấp uỷ trong công tác lãnh đạo, chỉ đạo và quản lý hoạt động của đội ngũ báo cáo viên, tuyên truyền viên.

- Kiểm tra, giám sát vai trò, trách nhiệm của Ban Tuyên giáo các cấp trong việc quản lý, điều hành hoạt động của đội ngũ báo cáo viên, tuyên truyền viên; việc tổ chức các hội nghị cung cấp thông tin chuyên đề và định hướng thông tin tuyên truyền định kỳ hàng tháng; việc mở lớp bồi dưỡng, cập nhật kiến thức cho đội ngũ báo cáo viên, tuyên truyền viên.

- Kiểm tra, giám sát việc tổ chức thực hiện nội dung đã đăng ký tuyên truyền ngay từ đầu năm của từng báo cáo viên, tuyên truyền viên.

Công tác kiểm tra, giám sát cần phải được triển khai thực hiện thường xuyên và đi vào nề nếp, có chương trình, kế hoạch kiểm tra định kỳ hoặc đột xuất. Cần phải đổi mới nội dung, phương pháp kiểm tra, giám sát cho phù hợp với từng đối tượng, nội dung kiểm tra, giám sát. Trong quá trình tổ chức thực hiện, cần kết hợp linh hoạt phương pháp kiểm tra trực tiếp với kiểm tra gián tiếp, gắn với điều tra dư luận xã hội. Kịp thời khen thưởng các đơn vị, tập thể, cá nhân làm tốt; phê phán, nhắc nhở, uốn nắn các tập thể, tổ chức, cá nhân làm chưa tốt công tác tuyên truyền miệng sau khi có kết luận

chính thức của đoàn kiểm tra hoặc vào dịp tổng kết 6 tháng, cuối năm.

Căn cứ kết quả kiểm tra, giám sát để các cấp uỷ đảng làm cơ sở bổ sung, sửa đổi, hoàn chỉnh quy chế hoạt động của đội ngũ báo cáo viên, tuyên truyền viên; tăng cường sự lãnh đạo, chỉ đạo của cấp uỷ trong việc nâng cao chất lượng, hiệu quả hoạt động công tác tuyên truyền miệng của đội ngũ báo cáo viên, tuyên truyền viên.

5. Kết luận

Để đảm bảo triển khai thực hiện tốt các nhóm giải pháp nêu trên, đòi hỏi các cấp uỷ đảng trong Tỉnh, nhất là người đứng đầu cấp uỷ cần quan tâm hơn nữa trong việc củng cố, kiện toàn và nâng cao chất lượng hoạt động của đội ngũ báo cáo viên, tuyên truyền viên; kịp thời cung cấp và định hướng nội dung tuyên truyền; tạo điều kiện về cơ sở vật chất, phương tiện kỹ thuật, tăng cường giáo dục về nhận thức cho cán bộ, đảng viên, góp phần đưa nghị quyết của Đảng vào thực tiễn cuộc sống một cách nhanh chóng và đạt hiệu quả cao nhất.

Nâng cao hiệu quả công tác tuyên truyền miệng ở Đảng bộ tỉnh Đồng Tháp trong giai đoạn hiện nay là một yêu cầu cấp thiết. Muốn làm được việc đó, Đảng bộ tỉnh Đồng Tháp cần tập trung thực hiện đồng bộ, sáng tạo và linh hoạt các nhóm giải pháp đã được đề cập./.

Tài liệu tham khảo

[1]. Ban Bí thư Trung ương Đảng khoá IV (1977), Chỉ thị số 14-CT/TW ngày 03 tháng 8 năm 1977, về việc tổ chức đội ngũ báo cáo viên, tuyên truyền viên của Đảng.

[2]. Ban Bí thư Trung ương Đảng khoá X (2007), Chỉ thị 17-CT/TW ngày 15 tháng 10 năm 2007, về tiếp tục đổi mới và nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác tuyên truyền miệng trong tình hình mới.

[3]. Đảng Cộng sản Việt Nam (2006), Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ X, NXB Chính trị Quốc gia, Hà Nội.

[4]. Hồ Chí Minh (1985), Về công tác tư tưởng, NXB Sự thật, Hà Nội.

[5]. Thường vụ Bộ Chính trị (1997), Thông báo số 71-TB/TW ngày 7 tháng 6 năm 1997 của Thường vụ Bộ Chính trị khóa VIII, về việc tăng cường lãnh đạo và đổi mới công tác tuyên truyền miệng.

SOLUTIONS TO IMPROVING THE CURRENT ORAL PROPAGATION BY DONG THAP PARTY COMMITTEE

Summary

On evaluating the oral propagation by Dong Thap Party Committee before and after its implementing Resolution No.17-CT/TW of “Continuing innovations and improving the oral propagation effectiveness in the new age” launched by Secretariat of Central Party Committee, this article suggests radical solutions to improve the effectiveness of oral propagation by Dong Thap Party Committee at the current period.

Keywords: oral propagation, rapporteur, effectiveness improvement, propagation.

Ngày nhận bài: 12/7/2016; Ngày nhận lại: 27/10/2016; Ngày duyệt đăng: 9/12/2016.